

TAMPERE.
FINLAND

Tampereen kaupungin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Sisällys

1. Hyvä koti kaikille
2. Johdanto
3. Syrjinnän ehkäisy ja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen
 - 3.1. Kansainvälisiä ihmisoikeus, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussopimuksia
 - 3.2. Kansallinen lainsäädäntö
4. Tampereen kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö
 - 4.1. Nykytilan kartoitus suunnitelman taustalla
 - 4.2. Suuntaviivoja työskentelylle
 - 4.3. Kehittämiskohteet ja toimenpiteet vuosille 2023-2025
5. Kestävän kehityksen tavoitteiden edistäminen
6. Suunnitelman käsittely ja hyväksyminen
7. Seuranta ja toimeenpano

Kuva: Laura Hoppo / Tampereen kaupunki

1. Hyvä koti kaikille

Tampere on mahdollisuuksien kaupunki, jossa jokainen voi vapaasti ja turvassa toteuttaa itseään ja rakentaa omannäköisensä elämän. Tämä kaupunki on koti kaikille – esimerkiksi syntymaahan, uskontoon, poliittisiin mielipiteisiin, seksuaaliseen suuntautumiseen tai sukupuoleen katsomatta. Olemme kaikki erilaisia ja omanlaisiamme, mutta samalla kaikki myös tamperelaisia.

Ihmisoikeudet ovat oikeusvaltion perusta, ja yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja ihmisoikeuksien edistämisen tulee olla jokaisen kaupungin peruskivessä. Ne ovat vahvasti mukana Tampereen strategiassa, ja tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään monin eri tavoin eri puolilla kaupungin työtä ja palveluita.

Tampere tunnetaan rohkeasta tekemisestä ja kaupungin kehittämisestä eteenpäin. Siinä työssä tarvitaan kaikkia kaupunkilaisia. Samalla meidän on varmistettava, että jokainen todella voi olla mukana.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ja suojele vaatii jatkuvaa työtä. Tämä uusi suunnitelma on näiden perusteiden vahvistamisen tiekartta ja suunnitelma sille, miten edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, puutemme syrjintään Tampereella vuosina 2023–2025 ja varmistamme, että myös tulevaisuuden Tampere on hyvä koti kaikille.

Anna-Kaisa Ikonen
Tampereen pormestari
Tampereella 26.10.2022

2. Johdanto

Tulevaisuuden kaupunkia tehdään yhdessä ja tekemisen voima syntyy jokaisesta tamperelaisesta. Täällä jokaisella on yhdenvertaiset mahdollisuudet toteuttaa itseään.

Ote Tekemisen kaupunki 2030 -strategian visiosta

Tämä on Tampereen kaupungin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2023-2025. Tampereen kaupunki on Tekemisen kaupunki 2030 -strategiassaan sitoutunut työskentelemään syrjimättömyyden puolesta. Yksi strategian tavoitteista valtuustokaudelle 2021-2025 on se, että kaupunkilaisten yhdenvertaisuus on parantunut. Myös Ihmisten Tampere - mahdollisuuksien kaupunki - pormestariohjelmassa linjataan, että Tampere edistää ihmisoikeuksia. Pormestariohjelman mukaan *”Yhdenvertaisuuden edistäminen on keskeinen osa kaikkea kaupungin toimintaa. Tavoitteena on, että kaupunki tunnistaa vähemmistöihin kuuluvien kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden esteet ja purkaa näitä johdonmukaisesti kaikissa palveluissa.”*

Tampereen kaupungin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kytkeytyy erityisesti strategian painopisteisiin Yhdenvertaiset yksilöt ja Tekevät yhteisöt. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden suunnitelmallinen ja ihmisoikeusperustainen edistäminen mahdollistaa ihmisoikeuksien toteutumisen ja tuottaa hyvinvointia.

Kuva: Laura Hoppo / Tampereen kaupunki

Johdanto

Toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa käsitellään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä kaupungin palveluissa ja muussa toiminnassa tamperelaisten ja muiden palvelujen käyttäjien näkökulmasta.

Erillinen henkilöstöpoliittinen suunnitelma käsittelee tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä kaupungin työntekijöiden näkökulmasta sisältäen esimerkiksi rekrytointiin ja palkkaukseen liittyviä teemoja.

Suunnitelman valmistelussa on noudatettu yhdenvertaisuuslakia valvovan yhdenvertaisuusvaltuutetun ohjeita yhdenvertaisuussuunnittelulle. Suunnitelma pohjautuu nykytilan arviointiin, jonka osana on tunnistettu keskeisiä kehittämiskohteita ja -toimenpiteitä. Suunnitelmatyössä on myös varmistettu suunnitelman toimeenpanon seuranta. Valmistelusta on vastannut Tampereen kaupungin pormestarin huhtikuussa 2022 nimeämä poikkihallinnollinen Yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä.

Kaupunkitasoisen toiminnallisen suunnitelman tarkoitus on toimia työvälineenä kaupungin toimintaa ja palveluja koskevassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä. Kehittämiskohteet ja toimenpiteet sisällytetään valtuustokaudella laadittaviin palvelu- ja vuosisuunnitelmiin.

Tampereen kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa 2023-2025 yhdistyvät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmat aiempaa yhdenvertaisuussuunnitelmaa laajemmin. Yhteisen tasa-arvo- ja

yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisella pyritään huomioimaan entistä monipuolisemmin intersektionaalisuus, eli risteävät erot ja moniperusteinen syrjintä.

Intersektionaalinen näkökulma yhdistää sukupuolten tasa-arvon kysymykset yhdenvertaisuuden kysymyksiin. Näkökulma ottaa huomioon erilaiset yksilön elämään ja kokemuksiin vaikuttavat henkilöön liittyvät syyt, kuten ikä, sukupuoli, vamma, etninen tausta ja seksuaalinen suuntautuminen, ja tarkastelee niiden risteäviä vaikutuksia. Suunnitelmassa intersektionaalisuus ymmärretään työkaluna, jonka avulla voidaan syventää ymmärrystä ihmisen kokemuksiin ja yhteiskunnalliseen asemaan vaikuttavista eroista sekä näiden erojen vaikutuksista toisiinsa. Tämä auttaa tunnistamaan moniperusteisen syrjinnän, eli syrjityksi tulemisen monen eri syyn perusteella. Jotta moniperusteiseen syrjintään osataan puuttua ja sitä osataan ennaltaehkäistä, on tärkeää ymmärtää millaisista eroista tai syistä eriarvoisuus johtuu ja millaisia eriarvoisuuden ja syrjinnän muotoja on olemassa.

Koska tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmat risteävät keskenään, edistää yhteinen suunnitelma samanaikaisesti sekä tasa-arvon että yhdenvertaisuuden toteutumista. Näin mahdollistetaan myös yhdenvertaisten yksilöiden ja tekevien yhteisöjen toiminta.

3. Syrjinnän ehkäisy ja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen

Suomi on sitoutunut noudattamaan ihmisoikeuksia sekä kansainvälisiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussopimuksia. Kaupungin toiminnallisella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla näitä sitoumuksia toteutetaan käytäntöön kaupungin palveluissa ja muussa toiminnassa.

Ihmisoikeuksilla tarkoitetaan kaikille yhtäläisesti kuuluvia perustavanlaatuisia vapauksia ja oikeuksia. Ihmisoikeudet pohjautuvat kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin. Ne takaavat ihmisarvoisen elämän jokaiselle. Luonteeltaan ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia, luovuttamattomia ja perustavanlaatuisia. Ihmisoikeussopimukset ovat Suomea velvoittavaa sääntelyä.

Perusoikeuksilla tarkoitetaan perustuslaissa turvattuja oikeuksia. Perusoikeudet taataan Suomen perustuslaissa (1999/731, 22 §), joka velvoittaa julkista valtaa turvaamaan perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen.

Kunnilla on merkittävä rooli ihmisoikeuksien toteutumisessa, sillä paikallishallinnon toiminta ja palvelut vaikuttavat asukkaiden jokapäiväiseen elämään. Sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys luovat pohjan muiden oikeuksien toteutumiselle.

Kuva: Laura Happonen / Tampereen kaupunki

3.1. Kansainvälisiä ihmisoikeus, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussopimuksia

[YK:n yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen](#) (1948) mukaan: ”Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoiltaan ja oikeuksiltaan.” Julistus on toiminut perustana uudemmille kansainvälisille ihmisoikeuksille.

Suomalaisen oikeusjärjestyksen kannalta keskeisin ihmisoikeussopimus on [Euroopan ihmisoikeussopimus](#) (1950), jonka 14 artikla sisältää syrjinnän kiellon. EU:n tasolla pätevät perusoikeudet määritellään [Euroopan unionin peruskirjassa](#) (2000). Lisäksi Euroopan unionin perussopimus, eli [Lissabonin sopimus](#) (2009), selkeyttää EU:n roolia perus- ja ihmisoikeuksien suojelijana ja määrittelee muun muassa tasa-arvon, ihmisoikeuksien kunnioittamisen ja vähemmistöihin kuuluvien oikeuksien kunnioittamisen keskeisiksi eurooppalaisiksi arvoiksi.

[YK:n naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen](#) (1979) tavoite on edistää sitä, että ihmisoikeudet toteutuvat tasa-arvoisesti sukupuolesta riippumatta. Euroopan neuvoston [Istanbulin sopimus](#) (2011) puolestaan pyrkii ennaltaehkäisemään ja poistamaan perheissä tapahtuvaa väkivaltaa sekä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa yleensä. [Eurooppalaisella tasa-arvon peruskirjalla](#) edistetään sukupuolten tasa-arvoa paikallishallinnossa. Sen tarkoituksena on kokonaisvaltaisen tasa-arvon saavuttaminen esimerkiksi vähentämällä naisiin kohdistuvaa syrjintää ja edistämällä osallisuutta päätöksenteossa. Tampereen kaupunki on allekirjoittanut peruskirjan vuonna 2010.

[YK:n Taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus](#) (1966) pitää sisällään mm. työskentelyyn, terveyteen, asumiseen, koulutukseen ja kulttuuriin liittyviä oikeuksia. [YK:n Kansalaisyhteiskunta- ja poliittisia oikeuksia koskeva yleissopimus](#) (1966) puolestaan sisältää säännöksiä muun muassa sanan-, yhdistymis- ja uskonnonvapaudesta.

[YK:n kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan sopimuksen](#) (1965) tavoitteena on rotuun, ihonväriin, syntyperään tai kansalliseen tai etniseen alkuperään perustuvan syrjinnän ehkäiseminen. Sopimuksen mukaan rotusyrjintä ja kansanryhmää vastaan kiihottaminen tulee kriminalisoida ja rasismia tulee ehkäistä kaikin keinoin.

[YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista](#) (2006) edistää ja suojelee vammaisten henkilöiden oikeuksia, vapauksia ja ihmisarvon kunnioittamista. Sopimus kiinnittää huomiota siihen, että ihmisoikeudet, perusvapaudet ja osallisuus päätöksenteossa kuuluvat täysimääräisesti ja yhdenvertaisesti myös vammaisille henkilöille.

Kaikki ihmisoikeudet koskevat myös lapsia. Lisäksi [YK:n Lapsen oikeuksien yleissopimus](#) (1989) turvaa oikeudet jokaiselle lapselle myös Suomessa. Lapsen oikeuksien sopimus määrittää myös vammaisten lasten oikeudet.

Kuva: Laura Hoppo / Tampereen kaupunki

3.2. Kansallinen lainsäädäntö 1/2

Suomen perustuslaki (1999/731, 22 §) velvoittaa julkista valtaa turvaamaan perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen. Kuntalain (2015/410, 1 §, 8 §) mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja vastaa muun muassa palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta. Lisäksi Suomen lainsäädännössä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevat laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta (1986/609) ja yhdenvertaisuuslaki (2014/1325). Nämä lait tarkentavat perustuslaissa annettua syrjinnän kieltoa.

Syrjinnällä tarkoitetaan sitä, että ihmistä kohdellaan huonommin kuin toisia tai hän joutuu huonompaan asemaan jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella ilman hyväksyttävää syytä. Tasa-arvolaki kieltää sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän. Yhdenvertaisuuslaki puolestaan kieltää syrjinnän iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Mitä tehdä, jos epäilee syrjintää?

Suomessa useat eri tahot auttavat syrjintää kokeneita. Mikäli epäilee kokeneensa syrjintää, voi yhteyttä ottaa esimerkiksi yhdenvertaisuusvaltuutettuun, tasa-arvovaltuutettuun tai muihin apua ja neuvontaa tarjoaviin toimijoihin.

3.2. Kansallinen lainsäädäntö 2/2

Kansainvälisten sopimusten ja kansallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslainsäädännön keskeisiä yleisperiaatteita ovat syrjimättömyys sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Viranomaisilla on lakisääteinen velvollisuus sekä ehkäistä syrjintää että edistää toiminnallaan aktiivisesti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Tuntemalla ihmisoikeudet sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden risteävät näkökulmat osataan tehdä päätöksiä ja järjestää palvelut niin, että ihmisoikeudet toteutuvat ja mahdollisuudet jakautuvat tasapuolisesti, eikä kukaan joudu syrjityksi. Myös ihmisten itse on tunnettava omat oikeutensa, jotta he voivat tunnistaa, mikäli tulevat väärin kohdelluiksi.

Muodollisen yhdenvertaisuuden lisäksi on huolehdittava tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Muodollisella yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että ihmisiä kohdellaan samalla tavalla, esimerkiksi oikeudellisissa asioissa. Tosiasiallisella yhdenvertaisuudella puolestaan tarkoitetaan sitä, että yhdenvertaisuus toteutuu ihmisten erilaisista lähtökohdista ja mahdollisuuksista riippumatta. Toisinaan tosiasiallisen yhdenvertaisuuden saavuttaminen edellyttää positiivista erityiskohtelua. Yhdenvertaisuuslain 9 §:n mukaan "Sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää."

4. Tampereen kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä ihmisoikeuksien edistäminen on kaikkien Tampereen kaupunkiorganisaatiossa toimivien tehtävä. Tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja ihmisoikeuksiin liittyvä osaaminen on ammatillista osaamista, jota tarvitaan sosiaalisesti kestävästä kaupungin rakentamisesta.

Lainsäädännön, strategian sekä erillisohjelmien ja -suunnitelmien lisäksi Tampereen kaupungin eettiset toimintaperiaatteet edistävät oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta.

Tampereen kaupungin eettiset toimintaperiaatteet:

- Toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi
- Edistämme toiminnassamme oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta
- Käyttydymme kunnioittavasti ja pidämme huolta toisistamme
- Noudatamme hyvän hallinnon ja johtamisen periaatteita

Kuva: Laura Hoppo / Tampereen kaupunki

4. Tampereen kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ihmisoikeuksia edistetään Tampereen kaupungin palveluissa ja toiminnassa sekä kaupunkitasoisesti että palvelualueiden ja konsernihallinnon omissa rakenteissa. Kaupunkitasoista työskentelyä koordinoidaan sivistyspalvelujen palvelualueen yhteisistä palveluista.

- Tampereen kaupungin yhdenvertaisuustyötä koordinoi yhdenvertaisuuskoordinaattori. Yhdenvertaisuuskoordinaattori ei vastaa yksilöasioista, vaan tuo eri alojen toimijoita yhteen edistämään tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja ihmisoikeuksien toteutumista. Yhdenvertaisuuskoordinaattori toimii myös vammaisneuvoston sihteerinä ja edistää kaupunkitasoisesti rakennetun ympäristön ja palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta.
- Vaikuttamistoimielimet ja muut vaikuttajaryhmät edistävät osallisuutta ja tuovat esiin oman viiteryhmänsä näkökulmia. Lakisääteisiä vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisovaltuusto sekä vanhus- ja vammaisneuvostot (Kuntalaki 2015/410). Lisäksi kunnat voivat nimetä muita vaikuttajaryhmiä.

Toiminnallinen suunnitelma koskee kaupungin toimintaa ja palveluita kuntalaisten näkökulmasta. Henkilöstöpoliittista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä ja -suunnittelua koordinoidaan Tampereen kaupungin konsernihallinnon henkilöstöyksiköstä.

Tampereen kaupungin vaikuttamistoimielimet ja muut vaikuttajaryhmät

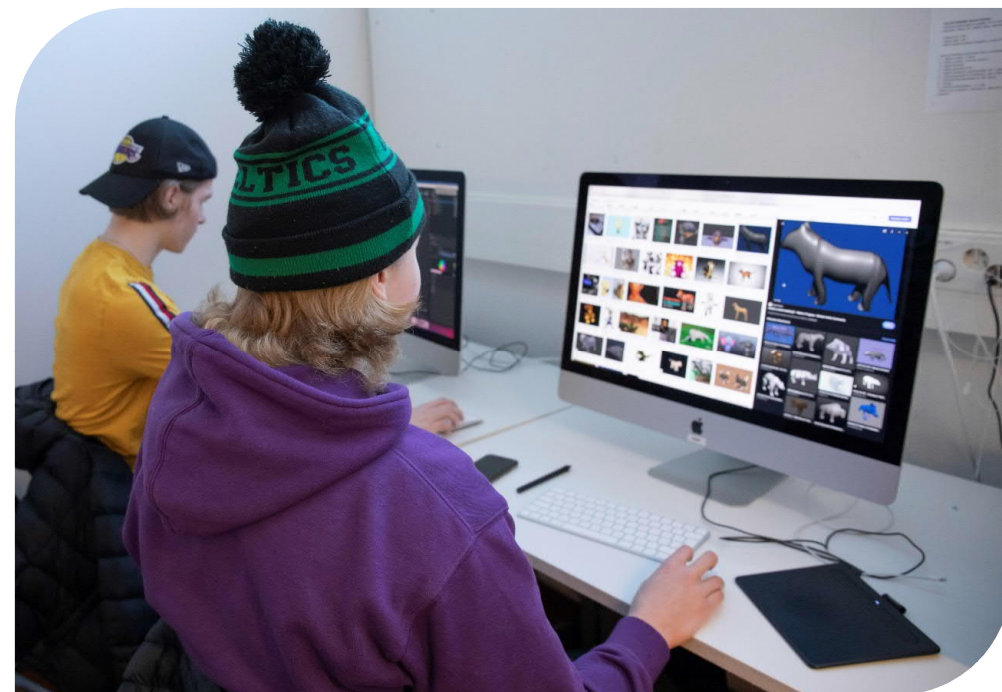
- Lasten parlamentti
- Maahanmuuttajaneuvosto
- Nuorisovaltuusto
- Romanityöryhmä
- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Vammaisneuvoston esteettömyystyöryhmä

4.1. Nykytilan kartoitus suunnitelman taustalla 1/2

Suunnitelman taustalla on laaja nykytilan kartoitus, joka toteutettiin kesällä 2022 yhteistyössä asukkaiden, työntekijöiden, vaikuttamistoimielinten ja vaikuttajaryhmien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Kartoituksella tunnistettiin sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta keskeisiä kehittämiskohteita Tampereella.

Kartoituksen myötä tunnistettiin monia kehittämiskohteita ja tarkasteltiin niiden painottumista kaupungin konsernihallinnon ja palvelualueiden palvelu- ja vuosisuunnitelmissa sekä kaupungin erillisohjelmissa ja -suunnitelmissa. Keskeisinä kehittämiskohteina tunnistettiin esimerkiksi esteettömyyden ja saavutettavuuden lisääminen, työllistymiseen ja koulutukseen liittyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien syventäminen, lasten ja nuorten hyvinvointi sekä kaikille turvallisen ja myönteisiä näkymisen ja kuulumisen paikkoja mahdollistavan kaupunkitilan luominen. Lisäksi tärkeiksi kehittämiskohteiksi arviointiin ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön yhteisten rakenteiden vahvistaminen sekä kaupunkitasoinen osaamisen kehittäminen ja valtavirtaistaminen näissä kysymyksissä. Toimivan yhteistyön rakentaminen Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa kuuluu myös osaksi näitä kehittämiskohteita.

Suunnitelmatyön osana tunnistettiin myös suunnitelman päivitystyössä jatkossa huomioitavia kysymyksiä. Tällaisia ovat esimerkiksi kaupungin liikelaitosten ja osakeyhtiöiden osallistuminen ja rooli toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä sekä hankintalinjaukset, joilla voidaan edistää sosiaalista kestävyyttä ja vaikuttaa muun muassa työperäisen hyväksikäytön ennaltaehkäisyyn.

Kuva: Laura Hoppo / Tampereen kaupunki

4.1. Nykytilan kartoitus suunnitelman taustalla 2/3

Asukaskysely

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusaiheisella kyselyllä kerättiin tietoa tamperelaisten kokemasta ja havaitsemasta syrjinnästä ja siitä ilmoittamisesta. Kysely toteutettiin kesäkuussa 2022. Vastaaminen oli mahdollista kahdeksalla eri kielellä, joko verkossa tai paperilomakkeella, joita oli suurimmissa kirjastoissa, lähitoreilla tai monikielisessä neuvontapiste Mainiossa. Vastauksia saatiin yhteensä 571 henkilöltä (naiset 59 %, miehet 29 %, muu 4%, ei halua määritellä 2 %, ei halua kertoa 6 %). Heistä viimeisen 12 kk aikana 56 % oli kokenut itse syrjintään ja 62 % oli havainnut, että jotakuta toista syrjitään.

Asukastilaisuudet

Kaupunki järjesti yhteensä neljä asukastilaisuutta kesäkuussa ja elokuussa 2022. Puolet tilaisuuksista toteutettiin etäyhteyksin. Kesäkuun tilaisuuksissa kartoitettiin kehittämiskohteita, ja syyskuun tilaisuuksissa keskityttiin konkreettisten kehitystoimenpiteiden pohtimiseen. Yhteensä tilaisuuksiin osallistui 56 tamperelaista.

Vaikuttamistoimielinten, vaikuttajaryhmien ja sidosryhmien kuulemiset

Vaikuttamistoimielinten ja vaikuttajaryhmien (neuvostot ja työryhmät) sekä eri sidosryhmien (erilaiset verkostot) kuulemisia järjestettiin vuoden 2022 touko-lokakuussa. Lista kuulemisista löytyy tämän suunnitelman lopusta. Kuulemisissa eri tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia edustavat tahot ja asiantuntijat toivat esiin näkemyksiään keskeisistä kehittämisen kohteista Tampereella.

Teemalliset työpajat henkilöstölle ja työryhmän jäsenille

Kaupungin henkilöstölle sekä Yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmälle järjestettiin syyskuussa 2022 yhteensä kuusi teemallista työpajaa etäyhteyksin. Työpajoissa määriteltiin kaupungin yhteisiä ja palvelualuekohtaisia kehittämiskohteita sekä niihin ratkaisuja tuovia toimenpiteitä. Yhteensä teemapajoihin osallistui 54 henkilöä.

4.1. Nykytilan kartoitus suunnitelman taustalla 3/3

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaltuutettujen toimistoimistojen saamat yhteydenotot

Kartoituksen osana selvitettiin Tampereen kaupunkiin liittyviä kanteluja ja muita yhteydenottoja, joita Tasa-arvovaltuutetun toimisto ja Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto ovat saaneet vuosien 2020-2021 aikana ja kesäkuuhun 2022 mennessä.

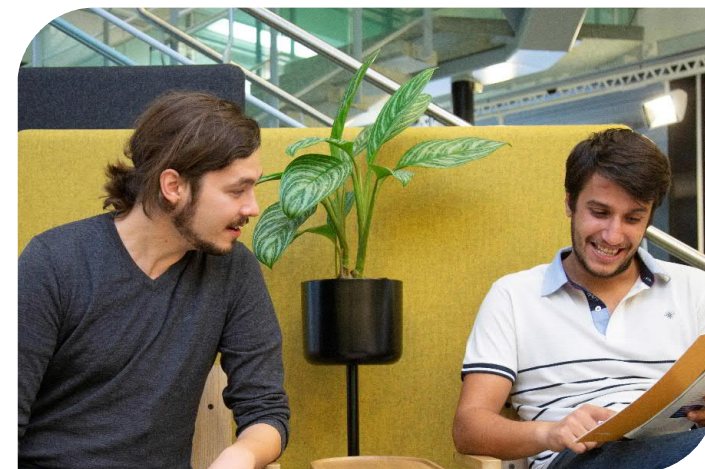
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto kirjaa kaikki saamansa yhteydenotot. Tampereen kaupunkia koskevia yhteydenottoja oli ajanjaksolla 34 kappaletta, joista 32 luokiteltiin syrjintää koskeviksi, yksi kohtuullisten mukautusten epäämiseksi ja yksi "muu"-kategoriaan.

Elämänalueittain luokiteltuna yhteydenotot ovat koskeneet *sote-palveluita* (12 kpl), *julkisia palveluita* (7 kpl), *työelämää* (5 kpl) *koulutusta/opetusta* (4 kpl) *asumista* (4 kpl) ja *koulutusta/kasvatusta* tai *muuta elämänaluetta* (molemmista yksi yhteydenotto).

Syrjintäperusteiden osalta yhteydenotot ovat koskeneet *muuta henkilöön liittyviä syitä* (6 kpl), *vammaisuutta* (6 kpl), *kieltä* (5 kpl), *ikää* (4 kpl), *alkuperää* (4 kpl) ja *terveydentilaa* (2 kpl). *Mielipidettä*, *perhesuhteita*, *vakaumusta*, *sukupuolta* ja

kansalaisuutta koskien yhdenvertaisuusvaltuutetun toimistoon on oltu kerran yhteydessä kunkin syrjintäperusteen osalta. Kahden yhteydenoton osalta syrjintäperuste ei ole tiedossa.

Tasa-arvovaltuutetun toimistoon on samalla ajanjaksolla otettu kolme kertaa yhteyttä Tampereen kaupunkia koskien. Yhteydenotot eivät ole johtaneet selvitysmenettelyihin, koska toimistolla ei joko ollut toimivaltaa kyseisessä asiassa, asian selvittämistä varten ei jätetty tarpeeksi tietoja tai asiaan riitti toimiston antama vastaus.

Kuva: Laura Hoppo / Tampereen kaupunki

4.2. Suuntaviivoja työskentelylle 1/2

Ihmisoikeusperustaisuus ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien valtavirtaistaminen

Ihmisoikeusperustaisuuden tavoitteena on yksilöiden ja ihmisryhmien oikeuksien toteutuminen. Ihmisoikeusperustaisuudella tarkoitetaan sitä, että ihmisoikeudet huomioidaan tietoisesti osana toiminnan, palvelujen ja erilaisten ohjelmien suunnittelua ja toteutusta. Ihmisoikeusperustainen ja toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö kiinnittää huomiota ihmisoikeuksien edistämiseen ja ihmisarvon kunnioittamiseen kaupungissa.

Valtavirtaistamisella tarkoitetaan sitä, että asiasta tulee osa yleisiä ajattelu- ja toimintatapoja – kaikkien asia. Sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen valtavirtaistaminen tapahtuu muun muassa koulutusten, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun ja -hankkeiden kautta sekä tekemällä yhteistyötä kaupunkiorganisaation sisällä ja muiden toimijoiden kanssa. Valtavirtaistaminen auttaa tunnistamaan ja huomioimaan tamperelaisten moninaisuuden toiminnan ja palveluiden suunnittelussa sekä arjen työssä.

Intersektionaalisuus ja normitietoisuus

Intersektionaalinen näkökulma yhdistää sukupuolten tasa-arvon kysymykset ja yhdenvertaisuuden kysymyksiin. Näkökulma ottaa huomioon erilaiset yksilön elämään ja kokemuksiin vaikuttavat henkilöön liittyvät syyt, kuten ikä, sukupuoli, vamma, etninen tausta ja seksuaalinen suuntautuminen, ja tarkastelee niiden risteäviä vaikutuksia. Intersektionaalisuuden näkökulman voi ymmärtää työkaluna, joka auttaa tunnistamaan eri syrjintämuotojen yhteisvaikutuksia yksilön elämässä. Sukupuolen lisäksi yksilö voi tulla syrjityksi samaan aikaan esimerkiksi ikänsä ja/tai seksuaalisen suuntautumisensa vuoksi. Eri tilanteissa syrjintä voi perustua yhteen tai useampaan ominaisuuteen. Intersektionaalisuuden käsitteestä käytetään myös suomennoksia risteävät erot ja risteävät eriarvoisuudet.

Normitietoisuudella tarkoitetaan pyrkimystä tiedostaa sellaisia oletuksia, jotka ohjaavat käsityksiämme ihmisistä ja siitä, millaisia heidän kuuluisi olla tai miten heidän kuuluisi käyttäytyä. Normitietoisuus tekee näkyväksi käsityksemme ”normaalista”. Normitietoisuuden avulla erilaisten normien etuja ja haittoja voidaan punnita uudelleen.

4.2. Suuntaviivoja työskentelylle 2/2

Esteettömyys, saavutettavuus ja osallisuus

Esteettömyydellä tarkoitetaan sitä, että fyysinen maailma tehdään lähtökohtaisesti kaikkien käytettäväksi. Siinä on kyse ihmisten moninaisuuden huomioon ottamisesta rakennetun ympäristön suunnittelussa, toteuttamisessa ja kunnossapidossa. Esteettömyys palvelee paitsi eri tavoin vammaisia henkilöitä, myös lapsia ja heidän kanssaan liikkuvia, iäkkäitä sekä esimerkiksi loukkaantumisen vuoksi tilapäisesti apuvälineitä käyttäviä.

Digitaalisella saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, että verkkosivut ja mobiilisovellukset ovat kaikkien käytettävissä. Tärkeä ohjeistus digitaalisesta saavutettavuudesta on WCAG eli Web Content Accessibility Guidelines, Verkkosisällön saavutettavuusohjeet. Ohjeistus pyrkii varmistamaan, että verkkosivut toimivat esimerkiksi ruudunlukuohjelmaa käyttävillä. Ohjeistuksen lisäksi on kuitenkin tärkeää kiinnittää huomiota esimerkiksi selkeään kieleen ja helppokäyttöisyyteen. Myös ei-digitaalinen tiedonsaanti on osa saavutettavuutta.

Taloudellisella saavutettavuudella tarkoitetaan yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää palveluita taloudellisesta tilanteesta huolimatta. Taloudellista saavutettavuutta voidaan edistää esimerkiksi maksuttomilla ja edullisilla palveluilla.

Sosiaalisella saavutettavuudella tarkoitetaan moninaisuudelle avointa ilmapiiriä ja turvallista tilaa olla. Sosiaalista saavutettavuutta voidaan edistää esimerkiksi turvallisemman tilan periaatteilla ja tilojenkäytön eettisillä ohjeilla. Turvallisemman tilan periaatteissa sovitaan toimintamallit kunnioittavalle kohtaamiselle sekä syrjintään ja häirintään puuttumiselle tilassa tai palvelussa. Tilojenkäytön eettisillä ohjeilla määritellään, mihin kaupungin tiloja voidaan käyttää.

Esteettömyys ja saavutettavuus luovat kaikille yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua. Lisäksi ihmisoikeusperustainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö luo ihmisille osallisuutta heidän omia oikeuksiaan koskevissa asioissa.

Kuva: Laura Happo / Tampereen kaupunki

4.3. Kehittämiskohteet ja toimenpiteet vuosille 2023-2025

Seuraavissa dioissa esitellään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviä kehittämiskohteita ja toimenpiteitä kaupunkiyhteisesti sekä kunkin palvelualueen osalta. Suunnitelma kokoaa yhteen kaupunkitasoisia toimenpiteitä mittareineen ja vastuutahoineen. Palvelualueiden osalta vastuutahot on määritelty palveluryhmätasolla, konsernihallinnon osalta konserniyksiköittäin. Toimenpiteitä ja vastuutahoja tarkennetaan palvelualueiden ja konsernihallinnon vuosittaisessa suunnittelussa.

Suunnitelman on tarkoitus kuvata kaupungin toimintaa sekä toimia työkaluna kaupungin toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä. Muun muassa Tekemisen kaupunki 2030 -strategian ohjaamina nämä näkökulmat on kuitenkin huomioitu myös muissa kaupungin suunnitelmissa. Pällekkäisyyden välttämiseksi ja työskentelyn avuksi suunnitelmaan koottu kehittämiskohteiden ja toimenpiteiden ohella tietoja kaupunkiyhteisistä ja palvelualuekohtaisista erillissuunnitelmista ja -ohjelmista, joilla on keskeisiä yhtymäkohtia tämän suunnitelman kanssa.

Kuva: Laura Happo / Tampereen kaupunki

Suhteet muihin suunnitelmiin 1/2

- Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 asettaa toimenpiteitä kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma syventää hyvinvointisuunnitelmaa terveyden, koulutuksen, henkilökohtaisen toiminnan ja työn, ympäristön, kuulluksi tulemisen, sosiaalisten yhteyksien ja suhteiden sekä turvallisuuden tunteen osa-alueilla.
- Uuden köyhyysohjelman valmistelussa otetaan huomioon sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä tuloerojen risteävät vaikutukset.
- Toiminnallisella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla on yhtymäkohtia myös vuosina 2022-2023 päivittyvään osallisuus- ja yhteisöllisyysuunnitelmaan, jossa määritellään tulevien vuosien osallisuustyön tavoitteita ja toimenpiteitä.
- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2022-2025 edistää lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta. Suunnitelmaan sisältyvät alle 18-vuotiaita koskevat Unicefin lapsiystävällinen kunta (LYK) -kehittämistyön tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2022-2023. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma syventää näitä kiinnittämällä huomiota koulutuksen ja harrastamisen näkökulmiin. Lisäksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vahvistaa ihmisoikeusperustaisuutta kaupungin toiminnassa ja palveluissa.
- Yhdenvertaisuuslaki velvoittaa jokaista oppilaitosta edistämään yhdenvertaisuutta. Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköillä, peruskouluilla sekä toisen asteen oppilaitoksilla on tästä syystä omat tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, joita päivitetään suunnitelmissa määritellyn aikataulun mukaisesti. Suunnitelmissa on huomioitu myös kiusaamisen puuttuminen ja ennaltaehkäisy.
- Tampereen kaupungin turvallisuussuunnitelma keskittyy erityisesti paikallisiin turvallisuusnäkökulmiin. Turvallisuussuunnitelmalla on monia yhtymäkohtia toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan, joka täydentää turvallisuussuunnitelmaa lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta sekä syventää ja laajentaa asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantamisen, liikenneturvallisuuden, turvallisuuden tunteen vahvistamisen sekä tapahtumaturvallisuuden kehittämisen osa-alueita.
- Turvallisuuden ja kestävien tapahtumien osalta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma linkittyy myös Tapahtumatoiminnan suuntaviivat -erillissuunnitelman osaan Kestävät tapahtumat.

Suhteet muihin suunnitelmiin 2/2

- Kansainvälisen osaamisen ja maahanmuuton strateginen ohjelma 2019-2024 määrittelee Tampereen kaupungin toimintamallin ja keskeiset toimenpidekokonaisuudet kaupungin vetovoimaisuuden ja ulkomaalaistaustaisen työvoiman työllistymisen edistämiseen sekä osaajapulan korjaamiseen liittyen. Tampereen kaupungin kotouttamisohjelma 2021-2025 puolestaan kuvaa kotoutumispalvelut, yhteistyön eri organisaatioiden välillä ja havainnollistaa kotoutumisprosessia erilaisten palvelupolkujen avulla. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma syventää ohjelmia muun muassa kielitaidon kehittämisen mahdollisuuksien ja hyvien väestösuhteiden näkökulmasta.
- Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ovat lähtökohtina myös työllisyyden ja kotoutumisen uudistuksissa (TEPA24 ja KOTO24). Palvelut uudistuvat TE-palvelujen siirtyessä kunnille ja kotoutumislain uudistuessa vuonna 2025.
- Tampereen kaupungin kulttuuristrategia 2030 tarkentaa kulttuurin roolia Tampereen strategisessa muutoksessa. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tarkentaa kulttuuristrategiaa erityisesti kulttuuri koskettaa kaikkia -tavoitteen osalta.
- Kaupungin tapahtumatoiminnan suuntaviivat linjaavat ja luova perustaa kaupungin tapahtumatoiminnalle. Elämystalouden kehittämisohjelman 2021-2025 visiona puolestaan on, että Tampere tunnetaan kansainvälisen tason luovien alojen ja elämysteollisuuden keskittymänä. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma syventää suuntaviivoja ja ohjelmaa erityisesti osaamisen kehittämisen ja vastuullisen elämystalouden vahvistamisen näkökulmista.
- Tampereen kaupungin kaavoitusohjelma 2022-2026 ja asunto- ja maapoliittiset linjaukset 2022-2025 määrittelevät muun muassa elinvoimaisen, viihtyisän ja monipuolisen sekä turvallisen ja kestävän kaupungin rakentamista sekä ehkäisee kaavoituksen keinoin kaupunginosien eriytymistä eli segregaatiokehitystä. Näillä toimilla on merkitystä tasa-arvon ja tosiasiallisen yhdenvertaisuuden vaikuttavuudelle koko kaupungissa. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma lisää mahdollisuuksia segregaation ehkäisemiseen.
- Kestävän kaupunkiliikunnan suunnitelman (SUMP) tavoitteena on vaikuttaa kulkutapavalintoihin, turvallisuuden tunteeseen, yhdenvertaisuuteen ja kestävyYTEEN. Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma puolestaan tarkentaa ja konkretisoi mm. SUMPissa määritettyjä tavoitteita ja toimenpiteitä. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma painottaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien tunnistamista ja huomioon ottamista kestävän kaupunkiliikunnan suunnitelma ja kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman toteutuksessa.
- Digikehittämisen tiekartta 2023-2025 ohjaa kaupungin digi- ja IT-kehittämistä. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kytkeytyy erityisesti digitaalisen asioinnin kehittämisen tukemisen sekä tilavarausten jatkokehityksen ja vakiinnuttamisen teemoihin

Kaupunkiyhteiset

Kaupunkiyhteisiksi on nostettu sellaiset toimenpiteet, jotka koskevat useampaa palvelualueetta. Kaupunkiyhteisiä ovat myös sellaiset toimenpiteet, joissa konsernihallinto on mukana.

Konsernihallinto ohjaa, valvoo ja tukee koko kaupunkikonsernin toimintaa. Sen alaisuudessa toimivat hallinto-, henkilöstö-, omistajaohjaus-, strategia- ja kehittämis-, talous- ja tietohallintoyksiköt, jotka ohjaavat ja tukevat koko kaupungin toimintaa ja sen kehittämistä. Konsernihallinnon tehtävä ulottuu kaupungin perusorganisaation lisäksi yhteisöihin ja säätiöihin, joissa kaupunki on omistajana tai joissa kaupungilla on määräysvalta.

Sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisvastuu siirtyy vuodesta 2023 alkaen kaupungilta Pirkanmaan hyvinvointialueelle. Tästä syystä kaupunkiyhteisissä toimenpiteissä on huomioitu myös yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Kuva: Laura Happon / Tampereen kaupunki

Kaupunkiyhteiset kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 1/5

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
A) Ihmisoikeusperustaisuus sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien valtavirtaistaminen	1. Kaupungin henkilöstön ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista edistetään suunnitelmallisesti. Vahvistetaan erityisesti kuntalaisten kanssa toimivien taitoja puuttua syrjintään ja häirintään sekä näihin tilanteisiin kytkeytyviä kohtaamis- ja vuorovaikutustaitoja.	Koulutukset (esim. Yhdenvertaisen kunnan tekijät -koulutus, THL & eOppiva). Järjestettyjen lisäkoulutusten määrä. Kouluttautuneiden määrä palveluryhmittäin. Asiakaspalautteet. Kouluterveyskysely.	Kaikki palvelualueet Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä
	2. Kaupungin luottamushenkilöiden ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista edistetään koulutuksella.	Koulutusten ja kouluttautuneiden määrä.	Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä
	3. Ihmisiä koskevissa päätöksissä tehdään sukupuoli- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat huomioon ottava päätösten vaikutusten ennakoarviointi. Sukupuoli- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat huomioon ottavia päätösten vaikutusten ennakoarviointeja toteutetaan tarvittaessa myös hyvinvointialueen kanssa yhteisiä työryhmiä ja verkostoja kuullen.	Sukupuoli- ja yhdenvertaisuusnäkökulmat huomioon ottavien päätösten vaikutusten ennakoarviointien määrä vuosina 2023-2025 (TEAvisari, hyvinvointisuunnitelman raportointi). Tarkastuslautakunnan arviointikertomus.	Kaikki palvelualueet Konsernihallinto
	4. Edistetään hyviä väestösuhteita ja vahvistetaan antirasistista työtä.	Valtioneuvoston rasismien torjumisen toimintaohjelman 2021-2023 kunnille tuottamat mallit ja työkalut otettu käyttöön.	Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut Strategia ja kehittämissyksikkö

Kaupunkiyhteiset kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 2/5

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
B) Ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön seuranta ja koordinointi	5. Otetaan käyttöön Yhdenvertaisuuden tekijät -hankkeen (OM) tuottamat materiaalit ja tuotetaan kaupungin intranettiin tietopaketti toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tueksi.	Yhdenvertaisuuden tekijät -hankkeen tuottamat materiaalit on otettu käyttöön. Tietopaketti toteutettu.	Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä Kaikki palvelualueet Konsernihallinto
	6. Kerätään ja raportoidaan säännöllisin väliajoin hyvät väestösuhteet sekä sukupuolten tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden risteävät näkökulmat huomioivaa tietoa.	Luodaan toimintamallit tiedon keräämiseen (esim. kuntalaisille suunnatut kyselyt) Raportointi tehty vuosittain.	Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut Strategia ja kehittämissyksikkö
	7. Luodaan toimintamalleja valtakunnallisten ihmisoikeuksia edistävien tapahtumien paikalliseen toteuttamiseen (esim. Pride, Rasisminvastainen viikko, Lapsen oikeuksien viikko)	Toimintamallit luotu ja otettu käyttöön.	Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut Kansainvälisen osaamisen palvelut
	8. Luodaan toimintamallit kansallisten toimintaohjelmien toteuttamiseen (esim. ROMPO*, "VAMPO"**)	Toimintamallit luotu ja otettu käyttöön.	Vaikuttamistoimielimet ja vaikuttajaryhmät

* Suomen romanipoliittinen ohjelma (Rompo) ** Oikeus osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen: YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen kansallinen toimintaohjelma 2020–2023

Kaupunkiyhteiset kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 3/5

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
C) Ihmisten moninaisuutta esiin tuova, saavutettava ja selkeäkielinen viestintä	9. Lisätään ihmisten moninaisuuden esiin tuovien kuvien ja videoiden määrää ja käyttöä.	Kuvauksia toteutettu. Kuvat ja videot otettu käyttöön.	Strategia ja kehittämissyksikkö Kaikki palvelualueet Konsernihallinto
	10. Edistetään kaupungin viestinnän saavutettavuutta.	Savutettavuusauditointi WCAG 2.2 -standardin mukaisesti.	Strategia ja kehittämissyksikkö Kaikki palvelualueet Konsernihallinto
	11. Viestitään päätöksenteosta ja palveluista selkeällä kielellä.	Henkilökunnalle kohdistetut koulutukset selkeällä suomen kielellä viestimisestä.	Strategia ja kehittämissyksikkö Kaikki palvelualueet Konsernihallinto
	12. Digitaalisen viestinnän rinnalla huolehditaan siitä, että tietoa kaupungista ja sen palveluista saa myös ei-digitaalisesti.	Arvio ei-digitaalisen viestinnän riittävydestä tehty.	Konsernihallinto Kaikki palvelualueet
D) Palautejärjestelmät ja ilmoittamisen keinot	13. Kehitetään asiakaspalautejärjestelmiä syrjintätiedon keräämisen ja seurannan näkökulmista.	Kehityskohteet tunnistettu ja huomioitu palautejärjestelmien kehityksessä.	Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut Strategia ja kehittämissyksikkö Kaikki palvelualueet
	14. Toteutetaan paikallinen kampanja, jolla vahvistetaan kuntalaisten osaamista syrjintään, lähisuuhdeväkivaltaan ja muihin vihatekoihin puuttumisessa sekä vihateoista ilmoittamisessa.	Kampanja toteutettu.	Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut Strategia ja kehittämissyksikkö

Kaupunkiyhteiset kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 4/5

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
E) Sosiaalisesti turvalliset tilat	15. Määritellään kaupungin tilojen ja alueiden käyttämisen eettiset periaatteet ja päivitetään ne osaksi kaupungin tilojen yleisiä varaus- ja käyttöehtoja.	Eettiset periaatteet määritelty ja päivitetty osaksi varaus- ja käyttöehtoja.	Sivistyspalvelut Strategia ja kehittämissyksikkö Kaikki palvelualueet
	16. Järjestetään koulutusta turvallisemman tilan periaatteista, sensitiivisestä kohtaamisesta sekä syrjintään ja muihin viihatekoihin puuttumisesta.	Koulutusten ja kouluttautuneiden määrä.	Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut Kaikki palvelualueet
	17. Luodaan toimipisteisiin/palveluihin kunnioittavan kohtaamisen mahdollistavat turvallisemman tilan periaatteet, jotka sisältävät puuttumiskäytännöt syrjintään ja muihin viihatekoihin. Periaatteet huomioidaan tilojen järjestämisessä.	Toimipisteet /palvelut, joissa turvallisemman tilan periaatteet on luotu ja otettu käyttöön.	Toimipisteet /palvelut itse Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä
	18. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteisesti käyttämien tilojen käytännöistä sopiminen. Neuvotellaan mahdollisuuksista toteuttaa toimenpide E17 yhdessä hyvinvointialueen kanssa.	Käytännöt sovittu ja otettu käyttöön.	Tampereen kaupunki yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa

Kaupunkiyhteiset kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 5/5

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
F) Palvelutilojen esteettömyys ja esteettömyystietojen kerääminen	19. Selvitetään mahdollisuudet kerätä palvelutietovarantoon (PTV) esteettömyystiedot kaupungin palvelupaikoista, yleisötilaisuuksiin soveltuvista paikoista sekä muuten kuntalaisten varattavissa olevista tiloista. Selvitetään mahdollisuudet integroida esteettömyystiedot palvelutietovarannosta kaupungin nettisivuille.	Selvitykset tehty ja tietoja hyödynnetty toiminnan suunnittelussa.	PTV-verkosto Kaupunkiympäristön palvelualue Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut
	20. Tehdään esteettömyys selvitys ja suunnitelma selvityksessä esiin tulleiden keskeisten palvelujen esteettömyyden edistämiseksi.	Selvitys ja suunnitelma on tehty ja tuloksia hyödynnetty keskeisten palvelujen esteettömyyden edistämiseksi.	Sivistyspalvelujen yhteiset palvelut Kaikki palvelualueet
G) Kaupungin ja hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten yhteistyö	21. Luodaan yhteistyörakenteet kaupungin ja hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten yhteistyölle.	Yhteistyörakenteet luotu ja yhteistyö aloitettu.	Vaikuttamistoimielimet
H***) Alueellisen yhdenvertaisuuden edistäminen ja segregaaation ennaltaehkäisy	22. Edistetään kaupunginosien turvallisuutta, viihtyisyyttä ja esteettömyyttä kaupunginosien kehittämistyöllä.	Kaupunkitasoinen kaupunginosien kehittämistyöryhmä on perustettu ja se on aloittanut toimintansa.	Kaikki palvelualueet

*** Yhteinen kehittämiskohde kaupunkiympäristön palvelualueen kanssa.

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueelle kuuluvat elinkeino-, innovaatio- ja työllisyyspolitiikka, maa- ja asuntopolitiikka, yrityspalvelut ja edunvalvonta, korkeakouluysteistyö ja toisen asteen koulutus sekä kilpailukyvyn, elinvoiman ja elämyksellisyyden kehittämiseen painottuvat ohjelmat (mm. Elämystalous ja Viiden tähden keskusta).

Kuva: Laura Happo / Tampereen kaupunki

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 1/4

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
I) Sosiaalisen kestävyden edistäminen yritysten kanssa	23. Tarjotaan yritysrajoissa työskenteleville asiantuntijoille kohdennettua koulutusta sosiaalisen kestävyden sekä työelämän tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden edistämisestä.	Koulutusten ja kouluttautuneiden määrä.	Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä Kasvupalvelut
	24. Kartoitetaan yritysrajoissa työskentelevien asiantuntijoiden kanssa yritysten tukitarpeita sosiaalisen kestävyden sekä tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden edistämisessä. Tuotetaan asiantuntijoille kysely yritysten tukitarpeista.	Hyödynnetään kyselyn tuloksia palveluiden suunnittelussa	Kasvupalvelut Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä
	25. Edistetään Valitse vastuullisemmin -palvelun tunnettuutta sosiaalisen kestävyden näkökulmasta.	Palvelussa mukana olevien toimijoiden määrä vuoteen 2022 verrattuna	Työllisyys- ja kasvupalvelut Visit Tampere
	26. Kaupungin työnantajille tarjoamissa rekryointipalveluissa kiinnitetään huomiota siihen, että rekrytoinnit edistävät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.	Asiakaspalautteet	Työllisyys- ja kasvupalvelut

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 2/4

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
J) Tampere sosiaalisesti kestävien tapahtumien esimerkkikaupungiksi	27. Elämystalouden kehittämisohjelman toteutuksessa tunnistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät toimenpiteet ja niiden toteuttamista seurataan.	Elämystalouden kehittämisohjelman toimenpiteet	Elämystalouden kehitysohjelma Operaatio Pirkanmaa
	28. Tarjotaan tapahtumajärjestäjille koulutusta häirinnän ennaltaehkäisystä ja häirintään puuttumisesta sekä esteettömyyden ja saavutettavuuden toteuttamisesta.	Koulutusten ja kouluttautuneiden määrä.	Elämystalouden kehitysohjelma Operaatio Pirkanmaa
K) Statuksesta riippumattoman matalan kynnyksen suomen kielen opetus	29. Selvitetään tarpeita ja mahdollisuuksia lisätä statuksesta riippumattoman matalan kynnyksen kieliopetuksen lisäystarpeet ja mahdollisuudet.	Selvitys on tehty ja sen tulokset huomioitu palveluiden kehittämisessä	Kansainvälisen osaamisen palvelut
L) Oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat	30. Oppilaitoksissa tehdään tarvittaessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Kun suunnitelmia seuraavan kerran päivitetään, niissä otetaan huomioon tämän suunnitelman suuntaviivat työskentelylle.	Kaikilla oppilaitoksilla on suunnitelmat. Päivityksissä suunnitelmiin on sisällytetty toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman suuntaviivat työskentelylle.	Ammatillinen koulutus Lukiokoulutus

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 3/4

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
M) Työllisyys- ja kasvupalveluiden ja oppilaitosten yhteistyön kehittäminen	31. Luodaan oppilaitosten ja työllisyys- ja kasvupalvelujen yhteistyötä tukevia toimintamalleja haavoittuvassa asemassa olevien syrjäytymisen ehkäisemiseksi (mm. Ohjaamon kautta).	Toimintamalleja on luotu ja otettu käyttöön.	Työllisyys- ja kasvupalvelut Oppilaitokset
N) Osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työllistämisen ja työkyvyn tuki	32. Turvataan osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työllistymistä tukevat palvelut mm. TYP-toiminnan puitteissa yhdessä hyvinvointialueen kanssa ja kehitetään palveluja vastaamaan entistä paremmin em. ryhmien palvelutarpeisiin.	Työllistymistä edistävää monialaista yhteispalvelua on laajennettu ja kehitetty, jotta se vastaa yhä paremmin kuntalaisten tarpeisiin oikea-aikaisesti. Palvelujen piirissä olevien osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden määrä.	Työllisyyspalvelut ja hyvinvointialue yhdessä sidosryhmien kanssa.
O) Hankinnoilla työllistämisen hyödyntäminen osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden työllistämisen tukena	33. Hyödynnetään systemaattisesti työllistämisehtoa kaupungin ja hyvinvointialueen hankinnoissa ja kohdennetaan ehdon toteutusta nykyistä selkeämmin osatyökykyisiin ja vammaisiin henkilöihin.	Työllistämisehdon sisältävien hankintasopimusten lukumäärä kaupungilla ja hyvinvointialueella. Ehdon myötä työllistyneiden osatyökykyisten ja vammaisten henkilöiden määrä.	Kaupungin hankintayksiköt ja hyvinvointialue yhdessä työllisyyspalvelujen (ja palveluntuottajien) kanssa

Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025 4/4

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
P) Työllisyys- ja kasvupalvelujen saavutettavuus asiakaskunnan moninaisuuden näkökulmasta	34. Selvitetään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa sekä omissa palveluissa että hankinnoissa.	Selvitys tehty ja tuloksia käytetty palveluiden kehittämiseen ja hankintalinjausten päivittämiseen	Työllisyys- ja kasvupalvelut
	35. Tuetaan yrittäjyyttä ottamalla huomioon ihmisten moninaisuus ja kehittämällä eri tarpeisiin soveltuvia palvelukokonaisuuksia sekä vahvistamalla moninaisuuden huomioimista ja saavutettavuutta palveluissa.	Asiakaspalautteet. Moninaisuuden huomioiva palveluprosessi.	Työllisyys- ja kasvupalvelut Ammatillinen koulutus
Q) Asumisen yhdenvertaisuuden edistäminen	36. Turvataan kohtuuhintainen asuntotuotanto sekä asumismahdollisuudet erityisryhmille ja henkilöille, joilla on asumiseen liittyviä haasteita ja tuen tarpeita.	Kumppanuusmalli ja sen osana asumisen turvaamisen malli on laadittu yhdessä sidosryhmien ja hyvinvointialueen kanssa ja se on käytössä.	Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka yhteistyössä Kaupunkiympäristön palvelualueen Kaupunkiympäristön suunnittelun kanssa.
	37. Varmistetaan asumisneuvonnan saatavuus hallintamuodosta riippumatta kaikille tamperelaisille.	Asumisneuvonta on toiminnassa. Asumisneuvontapalvelua on laajennettu ja kehitetty, jotta se vastaisi yhä paremmin kuntalaisten tarpeisiin oikea-aikaisesti.	Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka, jos asumisneuvonnan rahoituksesta annettava laki tulee voimaan esityksen mukaisesti.
	38. Edistetään pitkäaikaisasunnottomuuden poistamista ja kaikkinaisen asunnottomuuden puolittamista.	Asunnottomien ja pitkäaikaisasunnottomien määrä verrattuna vuoden 2021 tasoon	Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka yhdessä hyvinvointialueen ja sidosryhmien kanssa.

Kaupunkiympäristön palvelualue

Kaupunkiympäristön palvelualueelle kuuluvat muun muassa kaupunkisuunnittelu, yleisten alueiden suunnittelu, rakennuttaminen ja kunnossapito, ympäristöpolitiikka, liikennesuunnittelu ja joukkoliikenne sekä maankäytön kehittämiseen painottuvat aluekehitysohjelmat.

Kuva: Laura Hoppo / Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
R) Kaupungin esteettömyystyön yhtenäistäminen	39. Tehdään yhteiset kaupunkitasoiset esteettömyyslinjaukset.	Esteettömyyslinjaukset tehty.	Kaupunkiympäristön palvelualue
	40. Esteettömyyslinjaukset otetaan osaksi työskentelyä.	Esteettömyyslinjaukset otettu käyttöön.	Kaupunkiympäristön palvelualue Tilapalvelut
S) Asiakaskokemuksen ja palautteen käsittelyn kehittäminen	41. Henkilöstölle järjestetään kohdennettua ja suunnitelmallista lisäkoulutusta yhdenvertaisuudesta ja sitä koskevan palautteen käsittelystä.	Koulutusten ja koulutettujen määrä. Asiakaspalautteet.	Kaupunkiympäristön palvelualue Joukkoliikenne
T) Turvallinen, viihtyisä ja esteetön kaupunkitila	42. Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman 2030 sekä Turvallisuuksuunnitelman toteutuksessa tunnistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät toimenpiteet ja niiden toteutumista seurataan.	Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelman 2030 toimenpiteet. Turvallisuuksuunnitelman toimenpiteet. Turvallisuuksukysely.	Kaupunkiympäristön palvelualue Strategia ja kehittämissyksikkö Yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä
H ^{***}) Alueellisen yhdenvertaisuuden edistäminen ja segregaaation ennaltaehkäisy	43. Asemakaavoituksen ja tontinluovutuksen avulla monipuolistetaan alueiden asuntojakaumia ja mahdollisuuksien mukaan myös talotyyppejä. Tasapainotetaan alueiden asuntojen hallintamuotoja.	Asuntotuotannon asuntojen keskipinta-ala on kasvanut ja muiden talotyyppien kuin kerrostalojen osuus asuntotuotannosta on kasvanut. Alueellisen eriytymiskehityksen kannalta erityistä huomiota vaativat alueet on määritelty, ja näillä alueilla ARA-vuokra-asuntotuotannon osuus ei ole kasvanut.	Kaupunkiympäristön suunnittelu yhteistyössä Elinvoiman ja kilpailukyvyyn palvelualueen Kiinteistöt, tilat ja asuntopoliitiikan kanssa.

Sivistyspalvelujen palvelualue

Sivistyspalvelujen palvelualueelle kuuluvat varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus sekä liikunta- ja nuoriso- ja kulttuuripalvelut. Lisäksi palvelualueelle kuuluvat muun muassa hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen, kansalaistoiminnan ja vapaaehtoistoiminnan tuki, yksityisen varhaiskasvatuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan valvonta ja ohjaus.

Kuva: Laura Happo / Tampereen kaupunki

Sivistyspalvelujen palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025

1/3

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
U) Oppilaitosten sekä vahaiskasvatuksen ja esiopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat	44. Oppilaitoksissa sekä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimipaikoissa tehdään tarvittaessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) osittaisuudistuksen mukaisesti. Kun suunnitelmia seuraavan kerran päivitetään, niissä otetaan huomioon tämän suunnitelman suuntaviivat työskentelylle.	Kaikilla oppilaitoksilla ja varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimipaikoilla on suunnitelmat. Päivityksissä suunnitelmiin on sisällytetty toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman suuntaviivat työskentelylle.	Varhaiskasvatus ja esiopetus Perusopetus
V) Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritilojen ja -palveluiden turvallisuuden ja saavutettavuuden edistäminen	45. Edistetään liikuntatilojen ja liikuntapalvelujen turvallisuutta ja saavutettavuutta kaikkien sukupuolien sekä niiden vammaisten henkilöiden kohdalla, joiden avustaja on eri sukupuolta.	Vaikutusten ennakoarvioinnit päätöksissä, jotka liittyvät liikuntapalvelujen turvallisuuteen ja saavutettavuuteen. Uudet toimintamallit.	Liikunta ja nuoriso
	56. Laaditaan kulttuurin palveluverkkosuunnitelma ja selvitys yleisimmistä kulttuurin osallisuuden esteistä. Kehitetään vapaa-ajan palveluverkkoa liikunta- ja nuorisopalveluverkkosuunnitelmien mukaisesti. Kehittämistyössä tunnistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät toimenpiteet ja niiden toteutumista seurataan.	Kulttuurin palveluverkkosuunnitelma ja selvitys on laadittu ja tuloksia on hyödynnetty kehitystyössä. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät toimenpiteet tunnistettu. Toimenpiteet ja niiden toteutumisen seuranta huomioitu vapaa-ajan palveluverkon kehittämisessä.	Kulttuuri Liikunta ja nuoriso Yhdenvertaisuus-suunnitelmatyöryhmä

Sivistyspalvelujen palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025

2/3

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
W) Yhdenvertaiset harrastamisen mahdollisuudet	47. Mahdollistetaan kaikille osallistuminen kulttuuri- ja liikuntatoimintaan vakiinnuttamalla ja kehittämällä Kaikukortin ja Harrastelähetteen toimintamalleja yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Kaikukortin käyttömäärä kasvaa vuoden 2022 tasosta. Harrastelähetteen käyttömäärä kasvaa vuoden 2022 tasosta.	Kulttuuri Liikunta ja nuoriso
	48. Vahvistetaan lasten ja nuorten mahdollisuuksia kulttuuriin ja harrastamiseen keskittämällä harrastusviestintää yhteen palveluun. Ylläpidetään Tampereen harrastamisen mallia, nuorisotiloja ja laadukkaita lastenkulttuuripalveluita. Varmistetaan Nuorisopassin käyttömahdollisuudet myös Tampereen ulkopuolella opiskeleville nuorille.	Harrastusviestinnän keskittäminen tehty. Nuorisopassin käyttömäärät verrattuna vuoteen 2022. Nuorisotilojen käyttömäärät vuoteen 2022 verrattuna.	Sivistyspalvelut
	49. Edistetään liikuntapaikkojen ja -palvelujen tunnettuutta ja saavutettavuutta kehittämällä matalan kynnyksen toimintaa.	Toimintamallit matalan kynnyksen liikunnalle. Liikuntaneuvonnassa käyneiden määrä vuoteen 2022 verrattuna. Liikuntaluotsitoiminnan vertaisryhmien ja niihin osallistuneiden asiakkaiden määrät vuoteen 2022 verrattuna. Erityisliikunnan sekä 60+ ja 75+ -ryhmien määrät ja asiakasmäärät vuoteen 2022 verrattuna.	Liikunta ja nuoriso

Sivistyspalvelujen palvelualueen kehittämiskohteet ja toimenpiteet 2023-2025

3/3

Kehittämiskohde (abc...)	Toimenpide (123...)	Seuranta / mittari	Vastuutaho
W) Yhdenvertaiset harrastamisen mahdollisuudet	50. Arvioidaan nuorisotyön saatavuutta ja tarvetta kaupunginosissa.	Saatavuuden ja tarpeen arviointi tehty. Tulokset otettu huomioon palvelujen suunnittelussa.	Liikunta ja nuoriso
	51. Järjestetään kaupungin avustusyhteisöille (esim. yhdistykset, seurak) ja alueen tapahtumajärjestäjille koulutuksia tasa-arvon, yhdenvertaisuuden, moninaisuuden ja sosiaalisen turvallisuuden teemoista.	Koulutusten ja kouluttautuneiden määrä.	Kulttuuri Operaatio Pirkanmaa Liikunta ja nuoriso
X) Hyvien väestösuhteiden edistäminen mahdollistamalla kohtaamisen ja näkymisen paikkoja	52. Selvitetään ja edistetään moninaisuuden osuutta kulttuuripalvelujen sisällöntuotannossa. Luodaan selvityksen perusteella toimintamalleja myönteisille kohtaamisille.	Selvitys tehty. Uusia toimintamalleja luotu. Tapahtumien määrä vuosina 2023-2025.	Kulttuuri
	53. Mahdollistetaan osallisuus omaa viiteryhmää koskevassa suunnittelussa ja sisällöntuotannossa "Ei mitään meistä ilman meitä" -periaatteen mukaisesti.	Vaikuttamistoimielimille ja vaikuttajaryhmille toteutetaan kysely, jonka tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.	Sivistyspalvelut Vaikuttamistoimielimet ja vaikuttajaryhmät

5. Kestävän kehityksen tavoitteiden edistäminen

Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. YK:n kestävä kehitys Agenda 2030 tähtää äärimmäisen köyhyden poistamiseen sekä hyvinvoinnin turvaamiseen ympäristölle kestävällä tavalla. Toimintaohjelma sisältää 17 kestävä kehitys tavoitetta (Sustainable Development Goals, SDG), jotka maiden tulisi yhdessä saavuttaa vuoteen 2030 mennessä.

Kuntien ja kaupunkien rooli kestävä kehitys paikallisina edistäjinä ja maailmanlaajuisina vaikuttajina on merkittävä. Agenda 2030 -toimintaohjelman ja sen SDG-tavoitteiden yhteensopivuus kaupungin toimintaan on kuvattu Tekemisen kaupunki -strategiaan.

Kaupunkitasoisen toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2023–2025 avulla edistetään paikallisesta näkökulmasta erityisesti seuraavia kestävä kehitys tavoitteita:

- 3 Terveyttä ja hyvinvointia
- 4 Hyvä koulutus
- 5 Sukupuolten tasa-arvoa
- 8 Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
- 10 Eriarvoisuuden vähentäminen
- 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt
- 16 Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto

**KESTÄVÄN
KEHITYKSEN**
tavoitteet

6. Suunnitelman käsittely ja hyväksyminen

- Johtoryhmät
 - Elinvoima- ja kilpailukykypalvelujen johtoryhmä 5.10.2022
 - Kaupungin johtoryhmä 10.1.2023
 - Kaupunkiympäristön palvelualueen johtoryhmä 5.10.2022
 - Konsernihallinnon johtoryhmä 20.12.2022
 - Sivistyspalvelujen johtoryhmä 5.10.2022
 - Lisäksi sosiaali- ja terveystalouden johtoryhmä nimesi keskuudestaan henkilön, joka kommentoi suunnitelmaa 6.10.2022.
- Neuvostot ja muut vaikuttajaryhmät
 - Lasten parlamentti 26.10.2022
 - Maahanmuuttajaneuvosto 28.9.2022
 - Mielenterveys- ja päihdeneuvosto 30.9.2022
 - Nuorisovaltuusto 28.9.2022
 - Romanityöryhmä 2.9.2022
 - Vammaisneuvosto 20.9.2022
 - Vammaisneuvoston esteettömyystyöryhmä 15.9.2022
 - Vanhusneuvosto 14.9.2022
- Muut ryhmät ja verkostot
 - Hyvinvointityöryhmä 27.9.2022
 - Järjestöedustamo 26.4.2022 ja 25.10.2022
 - Köyhyystyöryhmä 21.9.2022
 - Osallisuusverkosto 31.8.2022
 - Perheverkko 10.10.2022
- Rikosuhripäivystys (RIKU) 24.8.2022
- Sinuiksi ry 12.9.2022
- Strategisen johtamisen tiimin konsultoinnit syys-lokakuu 2022
- Viri-verkosto 1.12.2022
- Yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä 14.4.2022, 11.5.2022, 17.6.2022, 23.8.2022, 22.9.2022, 6.10.2022 ja 7.12.2022
- Lautakunnat
 - Alueellinen jätehuoltolautakunta 7.12.2022
 - Asunto- ja kiinteistölaikunta 9.11.2022
 - Elinvoima- ja osaamislautakunta 23.11.2022
 - Sivistys- ja kulttuurilautakunta 8.11.2022
 - Sosiaali- ja terveystalouden lautakunta 3.11.2022
 - Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 9.11.2022
 - Yhdyskuntalautakunta 22.11.2022
- Päätöksenteko
 - Kaupunginhallitus 16.1.2023

7. Seuranta ja toimeenpano

- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden toteutumisesta vastaavat kaupungin konsernihallinto ja palvelualueet.
- Toimenpiteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan vuosina 2023-2025 osana vuosittaista toiminnan ja talouden seurantaa (lautakuntien ja konsernihallinnon vuosisuunnitelmien raportointi).
- Jatkossa suunnitelma valmistellaan valtuustokauden kestoiseksi.
- Pormestarin nimeämä Yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä seuraa ja arvioi suunnitelman toteutumista vuosisuunnitelmaraportoinnin pohjalta 1-2 kertaa vuodessa ja vastaa suunnitelman päivittämisestä.
- Suunnitelma ja sen toimenpiteet ovat voimassa seuraavan suunnitelman hyväksymiseen saakka.
- Suunnitelman hyväksyy Kaupunginhallitus

Kuva: Laura Happonen / Tampereen kaupunki

TAMPERE
FINLAND